

Budapest tegnap és holnap

Budapest negyedszázada — hatvanhat oldalon. A fővárosi tanács tervek és közgazdasági főosztálya az elmúlt húsz év eredményeiről és a negyedik ötéves terv programjáról a napokban sokatmondó összeállítást

jelentetett meg. A könyvet érdemes böngészni. Pest—Buda egyesítésé óta a népesség az akkori hat és félszeresére növekedett, 1975-ben már nap közben 2,5 milliónyian tartózkodnak majd Budapesten — tudjuk meg a többi között.

Fejlesztés a föld alatt és felett

Minden építés, új beruházás alapja a közművesítés, s e „föld alatti” fejlesztéseknél nemcsak a hálózat bővítésére, hanem a lemaradások behozására, a régi, a mai metropolisz kiszolgálására már alkalmatlan érrendszerek cseréjére is gondolni kell. A vízzel mindig baj van — ezt, sajnos, napjainkban is tapasztaljuk —, a tervek szerint 1,6 milliárd forint jut ilyen beruházásokra. A hálózat 360 kilométerrel lesz hosszabb, 1975-ben már Budapest népességének 97 százaléka részesedik majd közüzemi ellátásban, s több

tározó, így a *gellérthegy* építéséhez is hozzálatnak. A csatornahálózatba bekapcsolt lakások száma a mostani 495 250-ről 578 000-re növekszik.

A közművek közül a *legdinamikusabban* a *Gázművek* fejlődik, hiszen ahogy szaknyelven mondják, az 1970-es 243 114-ről 416 000-re emelkedik a fogyasztóhelyek száma, a gázfűtéses lakásoké pedig megduplázódik, 156 000 lesz. 1960-ban mindössze 4839 távfűtéses lakás volt Budapesten, 1970-ben 50 050, 1975-ben már több mint 119 000 lesz.

Szanálás, lakásépítés, metró

Két évtized alatt 166 ezerrel gyarapodott a budapesti lakásállomány — most meghaladja a 630 ezret —, de így is csaknem százezren várakoznak új otthonra. A negyedik ötéves terv időszakában 91 000 lakást adnak át. A tempó fokozását elsősorban a házigyárak teszik lehetővé. *Ebben az időszakban 25 ezer egészségtelen, komfort nélküli lakást szanál-*

nak. Az építkezések színhelyei elsősorban a külső kerületek lesznek, így válik lehetővé, hogy a fővároshoz csatolt, falusi szintű települések most már igazi, városi rangjukhoz méltó arculatot kapjanak.

Több munkáskerület központjának építése is megkezdődik, a kereskedelmi fejlesztések során — az üzlethálózatot 174 ezer négyzetméterrel nő-

velik — elsősorban a bevásárló központok kialakítására törekednek, biztosítva a helyiek és az ingázók ellátását is. Ilyen nagy üzletsorokat magukban foglaló ceruimok alakulnak ki *Obudán, Kőbányán, az Őrs vezér téren, Erzsébeten és Lágymányoson* is.

Jelentősen javul a szolgáltatás színvonala is, 1,8 milliárd forintot fordítanak a hálózat bővítésére — 250—300 új egység

nyílik meg —, és fokozott gépesítésre törekednek. A közlekedésben a metró jelentős változást hozhat, hiszen ez év végétől már naponta 400—450 ezer utast fog gyorsan, kényelmesen szállítani az Őrs vezér tértől a Déli pályaudvarig. *Jövőre elkészül a kis földalatti meghosszabbított vonala, hamarosan hozzálatnak a Kálvin téri aluljáró építéséhez, s több, a vasútvonalakat átívelő felüljárót is terveznek.*

A gyerekekért

Gondoltak a legkisebbekre is. A tervidőszak végére a mostaninál 3600-zal több férőhely lesz a csecsemőotthonokban. Két évtized alatt az óvodai férőhelyek száma 9200-zal nőtt. Most öt év alatt 13 780-at adnak át. Bár lényegesen kevesebb az általános iskolai tanuló, mint az elmúlt években, 680-nal növekszik a tantermek száma, így különösen a III., XI., XIV. és XV. kerületben alakul kedvezően a helyzet. A szakközépiskolákban 52 iskolai műhely és 19 előadói terem épül, s mintegy 1500 kollégiumi férőhelyet adnak át. Részből új létesítményekkel 690-nel növelik a nevelőotthonok befogadó képességét.

A *népművelési ágazat számára biztosított 329 millió forintból a többi között az Üllői úti, a Kelenföldi lakótelepen, Csepelen a Királyerdőben, valamint Budafokon film-*

színházat építenek, Obudán ifjúsági házat, Kelenföldön és Zuglóban pedig a lakótelepek számára kulturális centrumokat. A KISZ-korú fiatalok üdülési, kulturális és sportlehetőségeinek javításához 15 milliós támogatást nyújt a fővárosi tanács.

Sokat tesznek az egészségügyi ellátás javításáért: a IX., a XI., a XV. és a XVII. kerületben új szakorvosi rendelőintézet épül, a X. és a XX. kerületben bővítik a meglévőket. A kórházak befogadó képességét 1056-tal növelik, elsősorban bővítésekkel és pavilonok építésével, de ezzel, sajnos, még mindig nem változik elég kedvezően a helyzet.

Budapest vezetőinek sok gonddal kell megküzdeniük. De öt év alatt még soha nem változott, gyarapodott annyit a város, mint amennyire most

Moldován Tamás